

OM KONFIRMASJONEN I KRISTENSAMFUNNET

Av Sven-Åke Lorentsson

INNLEDNING

I vår tid er det mange som ikke kan godta noen form for religiøse handlinger og seremonier ut fra tradisjon eller "blind" tro på kirker og trossamfunn. Men det er mange som har spørsmål om hvorfor slike handlinger utføres og hva de bevirker. Samtidig er mange redde for å gå inn i noe som kan føre til at de fratras sin selvstendighet og frie tenkning. Hvis religiøse handlinger virker på oss, hva er det så de bevirker? Og - trenger vi dette?

Det er mulig i vår tid å nærme seg kristendommen uten å ha et trosforhold til den - uten å være kristen på forhånd. Denne mulighet er gitt gjennom antroposofien. Vi kan ta opp kristendommen i begreper og forestillinger - vi kan begynne med å tenke den, begynne å forstå. Forutsetningen er bare at vi er fordomsfrie i vår tenkning. Men vi kan også finne veien til en fornyet kristendom i praksis. I Kristensamfunnet finnes fornyelsen av de syv sakramenter, som enhver kan finne som søker en levende kristendom og hvor det samtidig er plass for tankens frihet.

De syv sakramenter er: Dåp, konfirmasjon, Menneskevielsens Handling (messen), samtals sakrament (skrifte), ektevielse, prestevielse og den hellige olje. Disse åpner en vei i frihet til den oppstandne, levende Kristus som virker og vandrer med oss og foran oss på menneskehetens utviklingsvei på jorden. Forutsetningen er at det finnes mennesker som vil Kristi virke på denne måten, som aktivt vil levendegjøre dette i fellesskap. Enhver kan finne dette, som ærlig ut fra sin egen frie vilje søker en ny vei til kristendommen.

Når det gjelder konfirmasjonen kan det være at man som foreldre ikke har dette utgangspunkt på forhånd. Det er da viktig at man prøver å lære Kristensamfunnet å kjenne, prøver å "oppdage" det. Man kan oppsøke en prest for samtale, lytte til sine egne inntrykk, tanker og refleksjoner, for så sammen med sitt barn å foreta et valg. De følgende linjene vil i første rekke prøve å gi en hjelp til dette.

BARNETS RELIGIØSE LIV

Den største forvandling som skjer i et menneskes jordeliv nest etter fødsel og død, er puberteten. Store forandringer skjer med menneskets ytre, men enda større med det indre. Ut fra et antroposofisk menneskebilde er den indre forvandlingen årsaken til den ytre.

De indre sjeleprosessene viser i det ytre hva som holder på å skje: Et menneske "fødes" til sitt egne, individuelle liv på jorden. Det begynner nå å ville ta fatt på jordelivet med sine egne sjels- og åndskrefter, det vil finne sin egen skjebnesvei på jorden og det vil frigjøre seg fra foreldrenes ledelse for å kunne begynne å ta ansvar for sitt eget liv. I det unge mennesket finner det en dyptgående omorientering sted på mange områder, ikke minst på det religiøse.

Det lille barnets opplevelse av verden er preget av at alt er en helhet. Et av de første skritt bort fra dette, kan vi iakttå når barnet ved 2-3 års alderen begynner å si jeg til seg selv. Før har det selv vært en del av helheten, nå opplever det seg som noe selvstendig i forhold til verden. Men fremdeles finnes Gud overalt, og det indre bildet av Gud som en Allfader som bor i himmelen med alle englene er selvfølgelig. At det selv er blant dem hver natt i søvnen er en naturlig tanke for barnet.

Fra syvårsalderen kan barnet begynne å delta i Kristensamfunnets "barnehandling", Søndagshandlingen for Barn. Det er en kort og enkel "barnegudstjeneste", som tar ca. et kvarters tid. Den har sitt utgangspunkt i barnets naturlige religiøse holdning, medvirker til å styrke denne, og gir barnet tillit til og trygghet i livet på jorden. Den forteller at Gudsånden finnes i alt som er skapt, at Kristus kan bli levende i menneskene og

i oss selv og at han er menneskekjærlighetens lærer. Så kommer det en mere aktiv del av handlingen som styrker barnets vilje til i frihet å søke Gudsånden. Det får vite at Gudsånden vil være tilstede, vil være nærværende når vi søker den. Handlingen viser også at en voksen, i dette tilfellet presten, ber for barnet at dette må skje når barnet søker den. Denne del av handlingen henviser til friheten som et nødvendig utgangspunkt for en nåtidig og fremtidig levende kristendom.

Likesom Kristensamfunnets virke for øvrig, innebærer heller ikke Søndagshandlingen for Barn først og fremst lære og bekjennelse. Enhver kan gjennom aktiv medvirkning i de kultiske handlinger bevare og styrke det guddommelige som er i hvert menneske. Dette kan i frihet vekkes til bevissthet slik at det kan bli kraftfullt virksomt i en indre trygghet uten at man først er nødt til å godta dogmer og trosbekjennelser. Disse kan jo i seg selv også være sanne og riktige, men det er først når vi senere i livet ut fra egen innsikt kan forstå deres opprinnelse og dypere mening og bakgrunn, at de kan få sin virkelige betydning for oss.

Regelmessig å delta i Søndagshandlingen for Barn er den aller viktigste forberedelsen for konfirmasjonen. Det ideelle er at det har vært en del av barnets liv helt siden skolens begynnelse. Hvis dette ikke har vært mulig, er det i konfirmasjonsforberedelsestiden viktig å gjøre så godt man kan for å delta i den så ofte som det lar seg gjøre. Det er nemlig et meget stort skritt som barnet skal ta i og med konfirmasjonen. Det vil vi se nærmere på i neste avsnitt.

FRA JUL TIL PÅSKE

Frem til puberteten er julen for barnet den aller største høytiden i det kristne årsløp. Ikke bare forventningene i adventstiden med gavene og juletreet og alle de kjente sangene, god mat og levende lys er det store for barnet. Stemningen i sjelen, opplevelsen av juletidens lys i indre trygghet, varme og glede er det som gir denne tid sitt spesielle preg.

Vi blir sjelden klar over dette før det blir borte for oss, når vi ikke lenger opplever det. Som oftest er det i pubertetstiden at vi for første gang blir skuffet over julen: den blir tom og innholdsløs for den indre opplevelse. All den ytre feiringen av julen blir derved meningsløs og i stedet for glede kan vi oppleve at vi blir triste. Mange av oss voksne kan huske denne erfaringen når vi tenker tilbake. Døren til barndommens verden har lukket seg bak oss, og en ny åpner seg langsomt -den til voksenlivets verden.

Dette er også tidspunktet da barndommens gudsbilde og gudsforhold må forvandles. Men dette må også søkes mere bevisst. Det som i barndommen mer har vært som en medbragt gave, blir til en utfordring og oppgave. Konfirmasjonen kan være den beste hjelp til denne forvandlingen.

Barnets gudsforhold går inn i jordelivets grav - for å kunne oppstå med og i Kristus. Gudsbildet av faderen i himmelen som styrer og ordner alt, må få en fortsettelse som er virkelighet også for mennesket i vekst og utvikling. En stor omorientering må skje; vi må finne veien til påske, til den oppstandne, levende Kristus som ikke sitter et sted i en himmel langt borte fra jordelivets realiteter, men som har gjennomgått alt man som menneske på jorden kan gjennomgå. Som har forvandlet døden, lidelsen og ensomheten til liv, lys, glede og fellesskap.

Å finne Kristus som trøsteren i livets sorger, gir livet en sann og ekte glede, det fører oss i frihet til en ny gudsverden som spirer frem av jordelivet når vi søker ham; det kan bli påskens og konfirmasjonens store gave for det unge, så vel som for det allerede voksne mennesket. Konfirmasjonen er porten til å kunne gjøre denne oppdagelse med alvor og bevissthet.

Konfirmasjonen er samtidig overgangen fra Søndagshandling for Barn til "voksenhandlingen": Menneskevielsens Handling. Denne er ikke bare det voksne menneskets store religiøse og åndelige kraftkilde. Den er det sted hvor enhver kan oppta oppstandelsens helbredende kraft i sitt indre, ja like inn i dypet av sitt jordiske legeme. I denne virker påskemysteriet, forvandlingen av jordens dødskrefter til nytt liv, også ut over menneskenes tilværelse.

Jordens hele liv får del i oppstandelsens solkrefter idet vi mennesker levendegjør dem blant oss. Vårt arbeid på jorden har jo ellers ofte motsatt virkning. Vi tar i bruk og ødelegger natur og miljø. I Menneskevielsens Handling stråler det frem en forløsende kraft også for naturens verden. (Romerbrevet 8. 18-24).

Jordelivets konsekvenser for det voksne mennesket, indre lammelse, ensomhet, meningsløshet med livet

og til slutt døden som sluttstasjon kan i det vi finner Kristus-mysteriet forvandles til nytt håp, nye livsimpulser, oppreisthet og kraft til å finne sin egen livsvei. Vi kan litt etter hvert oppdage den uendelige forvandlingskraft som påskens virkelighet bærer i seg.

Alt dette lever som realitet og fremtidsdimensjon i Menneskevielsens Handling. Dette er for oss, og ikke minst for de unge, en utfordring til oppmerksomheten og konsentrasjonsevnen. Det finnes ikke noen medrykkende og suggererende kvaliteter i den. For å kunne begynne å følge med i det som skjer i den forutsettes at vi tar i bruk vår sans for ekte andakt. Dette kan være lettere for noen, andre må kanskje delta mange ganger for å vinne tilgang til den.

En slik iakttakelsesevne for det som lyser inn i vårt jordeliv ligger egentlig ikke fjernt for oss. Vi opplever vel alle det vi kan kalle for naturlige religiøse øyeblikk. Det kan være den fortettede stillheten som kan oppstå i en god samtale, som det jo også finnes et uttrykk for: Vi sier "en engel gikk gjennom rommet". Det kan være det som skjer mellom kunstnere og publikum i musikk eller dramatikk. Den kunstneriske prestasjon "besjeles" og vi kan løftes inn i en stor kunstnerisk opplevelse som åpenbarer nye og større dimensjoner i tilværelsen. Det kan være naturens skjønnhet og storhet der mange mennesker kan fornemme åndens og Guddommens tilstedeværelse og virke. Også våre evner til å oppleve stemningen i et rom eller på et sted som god eller dårlig, viser at vi har sanser som går ut over den rent fysiske, materielle verden.

For det unge mennesket melder denne evne seg i puberteten med ny styrke. Det blir et nytt behov å sitte i en stemning av indre ettertanke, enten alene eller med andre, kunstneriske opplevelser, f. eks. i musikken, blir viktige.

Vår tid er fylt av mange tilbud som nettopp retter seg mot de unge menneskenes nyfødte evner og behov på disse områder. Suggestive effekter, ikke minst i musikk og reklame er med på å skape stadig nye motebølger og nye behov. Ikke minst er det store økonomiske inntresser som vil høste sin del av ungdomskulturen. Alt dette utsettes det unge mennesket for når det skal ut i verden. Her kan vi som voksne bare stole på den unges egen dømmekraft og indre styrke til å finne sin egen vei og sine idealer, som i ungdomstiden også kommer til syne i den egne sjelen som nu først på alvor "fødtes" til jordelivet.

De religiøse handlinger er de stille stunder som vi alle kan trenge for å komme til oss selv. Menneskevielsens Handling kan vi oppdage som en brobygger til den kilde i livet som vi trenger for å kunne vokse og modnes på vår menneskevei.

Å vie betyr å forbinde det jordiske med det åndelige, det guddommelige; å gi noen en høyere og mer overgripende intensjon. Betegnelsen Menneskevielsens Handling viser til dette: å vies til menneske er å finne seg selv som et vesen på jorden som har en større oppgave og en annen mening enn å bare være produsent og konsument av jordiske goder, hvor viktig i seg selv denne oppgave enn er.

Søndagshandlingen for Barn er altså en viktig øvelsesmulighet til å danne og oppdra våre religiøse evner og muligheter. Slik som vi må øve for å kunne spille et instrument og derved oppdage vår musikalitet, slik må vi "øve" og bevisstgjøre oss våre religiøse evner. Den frie viljen til å strebe etter det gode, begynner derved å vokse i oss. Derfor er Søndagshandlingen for Barn en så viktig del av konfirmasjonsforberedelsen, og den danner også et sikkert grunnlag for å kunne finne veien til Menneskevielsens Handling.

HVORDAN FØLGER DE VOKSNE KONFIRMANTFORBEREDELSEN

Det er en stor hjelp i konfirmasjonsforberedelsestiden at den unge føler at foreldrene engasjerer seg og selv vet litt om det hele. Det er viktig for dem å oppleve at deres konfirmasjon ikke er noe som er likegyldig for de voksne. I dypet av den unges sjel er et alvor forbundet med konfirmasjonen, et alvor som vi ikke alltid ser på overflaten.

Svært sjelden kan den unge sette ord på dette eller stille klart formulerte spørsmål. For mange av oss voksne gjelder sikkert det forhold at vi ut fra vår egen religiøse bakgrunn ikke alltid helt og fullt har tatt skrittet fra barndommens Fadergudsbilde til å oppdage Kristus. Men om vi selv kan vinne litt innsikt i dette, så kan vi siden sammen med barnet i alvor finne frem til en klarhet om konfirmasjonen som gir den unge trygghet og sikkerhet.

Konfirmasjonen er jo nettopp den åndsimpuls som styrker de krefter hos den unge som fører frem til at hun eller han virkelig kan finne sin egen vei og stå på egne ben. Men veien frem til konfirmasjonen hører ennå med til barndommen. Frem til konfirmasjonen kan det ennå være riktig at man som foreldre søker å legge til rette og hjelpe slik at konfirmasjonen kan finne sted.

Det kan også finnes tilfeller hvor den unge ikke vil konfirmeres i det hele tatt eller ikke bli konfirmert i den kirke eller det samfunn som foreldrene ønsker. Hvis man her prøver å sette altfor stort press på barnet kan det være til mer skade enn nytte. Ofte er det alvor i den unges sjel overfor konfirmasjonen som gir seg slike uttrykk. At vi ser og anerkjenner deres alvor er da den hjelp vi kan gi dem.

I og med konfirmasjonen får de unge del i voksenverdenens religiøse liv. Deres videre religiøse vei blir lagt i deres egne hender. Dette er også nedlagt i lovverket i mange land. I Norge kan man etter fylte 15 år helt selvstendig melde seg ut av eller inn i et trossamfunn. Det første område man blir myndig på, er altså det religiøse. I Kristensamfunnet kan man først på alvor bli medlem når man selv etter konfirmasjonen søker om dette. De barn som har stått innført som medlemmer i sammenheng med foreldrenes tilhørighet eller fordi de er døpt i Kristensamfunnet, blir etter konfirmasjonen stilt frie. Beslutningen om å bli medlem i Kristensamfunnet må være en egen selvstendig handling.

KONFIRMASJONSALDER

Den ideelle konfirmasjonsalder er ved fylte 14 år før pinse det år man konfirmeres. Men det er viktig å betrakte den individuelle situasjonen. Oftest er 8. klasse "konfirmasjonsklassen", og det kan være vanskelig for den unge å skille seg ut fra det "de andre" gjør. Allerede i gruppetilhørigheten spirer jo også for den unge den egne individuelle livsveien. Dette må man kanskje legge vekt på for å komme til en riktig avgjørelse om når konfirmasjonen skal finne sted. Å følge strømmen kan her bety at "de andre" viser en vei som den unge selv ikke har visst noe om, fordi foreldrene kanskje ikke har kjent til den.

Det synspunkt, at man ved 14 år er for ung og ennå ikke kan forstå konfirmasjonen, ville vært berettiget hvis konfirmasjonen i Kristensamfunnet hadde vært en "kristenopplæring" som bare hadde henvendt seg til intellektet og derved villet ledet frem til lære og trobekjennelse. I Kristensamfunnet er konfirmasjonen et sakrament, en hellig handling, som har en dypere virkning i det unge menneskets vesen. Dette blir de unge forberedt til å ta imot i våken bevissthet i undervisningstimene og, som vi har sett, i Søndagshandlingen for Barn, som er en viktig del av forberedelsen.

Det som skjer i konfirmasjonshandlingen er en sjelens forbindelse med Kristi oppstandelseskraft som styrker og nærer de egne jegkreftenes spirende liv i sjelen. Med våre jegkrefter er vi i stand til å forbinde vårt vesen med jordelivet på en sunn, riktig og for mennesket verdig måte. Det vil si å kunne gripe jordelivet uten å bli trukket altfor dypt inn i det. Det er å ha mot til og våge å stige inn i det, istedenfor å flykte fra det. Det er å finne et fast punkt i det indre, når sjel livets høye bølger mange ganger kaster oss mellom høyder og avgrunner. Lik vårsolen som vekker plantene til å spire i jordens skjulte liv, slik at de kan utfolde sin egenart i naturens sammenheng, slik gir denne berøring av Kristi inderlige og menneskeligjorte solkraft det unge mennesket kraft til å finne seg selv og sin egen livsvei. (Konfirmere betyr å bekrefte, stadfeste, gjøre det mulige til virkelighet).

Dette utgjør også grunnlaget for å utvikle ens eget forhold til kristendommen. Dette kan bli en livslang prosess, hvor man kanskje først vil prøve å gjennomskue kristendommens virkelighet med sine tankerefter før det kan bli til erfaring og sikker viten, som mer og mer kan omsettes i handling. Derfor avkreves ikke konfirmantene en trobekjennelse eller utenat lærte trossetninger, men står frem som mottaker av Kristi velsignende oppstandelseskraft, som de fra nå av har som en gave de selv i eget ansvar går ut i livet med. Dette blir bevisstgjort for dem ved at det blant annet tre ganger i konfirmasjonshandlingens gang blir sagt til dem at de skal huske dette øyeblikks betydning i livet.

Konfirmasjonen er altså det sakrament som står ved porten til det voksne liv, når menneskets sjel først for alvor møtes av jordelivets mange forskjellige utfordringer. Å styrke midtpunktet i mennesket, slik at vi kan stå sterkt med våre føtter på jorden og med oppreist hode, er konfirmasjonens gave.

Faren for avvikelse fra denne vei ser vi svært tydelig i ungdomsårene. På den ene siden kan vi styrte oss for dypt inn i jordelivet og bli slavebundet av det materielle og det fysiske uten å kunne løfte blikket for å

riktig kunne oppdage våre medmenneskers egenart og frie viljesimpulser. På den andre siden truer faren ikke å ville gripe fatt i jordelivet, trekke oss tilbake i vår egen indre verden og nyte vår sjels subjektive opplevelser. I begge tilfeller forfaller vi til en altfor sterk egoisme.

Å kunne oppdage at "edelt er mennesket, jorden er rik" (se Nordahl Griegs dikt "Til Ungdommen" bakerst i boken), at det finnes en livets solkraft innforlivet med jordens verden og blant menneskene som vi selv kan få tilknytning til, er den aller beste veiviser og kraftkilde vi kan gå ut i livet med. Dette gjør oss til livsdyktige, modige mennesker som med åpent blikk kan iakttå, møte og hjelpe våre medmennesker. Det gir våre studier og vårt arbeid mening og liv. Det gir mulighet til å holde fast ved våre idealer og til å kjempe for å sette dem ut i livet. Kristus blir nu ikke "bare" en som lærer menneskene kjærlighet til hverandre og verden slik Søndagshandlingen for Barn viser oss. Han kan bli til kraft i oss, en kraft som legger selve grunnen til en frihet, ut fra hvilken vi kan finne våre sanne mål i livet. Derved kommer det an på at vi fra tid til annen kan og vil gjenforbinde og belive denne kraften i oss med kilden. En slik kilde kan være Menneskevielsens Handling. Denne er ikke teori eller lære, men en levende nådekilde.

Men også forberedelsestidens læreinnehold er av stor betydning, til dels for å være forberedt på å motta konfirmasjonen og finne veien til Menneskevielsens Handling, og samtidig for å kunne få med seg litt av grunnlaget for en Kristus-forståelse som kan vokse i samklang med den egne personlighetens utvikling gjennom hele livet. Derfor vil vi også se på forberedelsens læreinnehold.

HVA LÆRES I KONFIRMASJONSFORBEREDELSEN?

Enhver prest i Kristensamfunnet lærer og forkynner ut fra sin personlige erfaring og erkjennelse. Her er den fremste kilden den bestandige og til dels daglige beskjeftigelsen med og utførelsen av sakramentene. Dette har ikke bare Kristensamfunnets prester del i, men også alle de mennesker som danner Kristensamfunnets menigheter har dette som sitt religiøse livs fremste kilde.

I tillegg gir åndsvitenskapen, antroposofien en mulighet for prestene til å befinne seg i et levende og selvstendig erkjennesarbeid innenfor teologien. Dette gjør **ikke** Kristensamfunnet til "antroposofenes kirke" eller dets medlemmer til antroposofere. Enhver kan søke og finne Kristi legedomsbringende kraft og frelse uten å gå mer inn på en lære eller filosofi enn den man selv kan stå inne for. Imidlertid kan antroposofien bli en erkjennelsesvei som fører til en dypere og vidtgående forståelse av kristendommen og evangeliene.

Denne vei står i sin tur åpen for enhver som fordomsfritt går inn for å studere antroposofien og som vil prøve om den er sann. Antroposofien kan bidra til å utvikle en ny ærefrykt overfor evangeliene storhet og dype visdom. Det kan bli mulig å gjenvinne et levende trosforhold til disse med vår selvstendige og ofte kritiske nåtidstenkning i behold. Troen, tilliten til evangeliene sannhet og virkelighet kan forsterkes og utdypes.

Å forsøke å formidle noe av denne tro og tillit til evangeliene og kristendommens sannhet og virkelighet vil enhver prest ha som sin målsetning for konfirmasjonsforberedelsen. Måten forberedelsen gjøres på, kan imidlertid ha et individuelt preg. Hva den enkelte prest legger vekt på i den gruppe konfirmanter han forbereder, vil han til enhver tid opplyse foreldre og faddere om i personlige besøk og samtaler og på konfirmantforeldreaftner som blir holdt noen ganger under forberedelsestidens gang.

Det er bestandig av stor betydning at kontakt og kommunikasjon mellom foreldre og forberedere er god så langt det lar seg gjøre ut fra vår tids nokså fullsatte hverdagsliv. Dog vil en prest alltid ha tid for spørsmål og samtaler.

"HVORFOR BLIR VI IKKE KONFIRMERT AV VÅR PREST?"

Så langt det lar seg gjøre utføres selve konfirmasjonshandlingen av en annen prest enn den som har forberedt gruppen og da helst av den prest som samtidig fungerer som "lenker" for et større geografisk område. En lenker har som sin oppgave i sitt arbeide å "lenke sammen", forbinde Kristensamfunnets forskjellige menigheter i et land eller en landsdel, eller som det for tiden er i Norden, alle menigheter i Norge, Danmark, Sverige og Finland.

Grunnen til at fordelingen av konfirmasjonsforberedelse og konfirmasjon praktiseres på denne måten, er

bl. a. at de unge i og med konfirmasjonen nå er på vei til å ta et skritt ut i livet, ut i verden. Her må de søke sin fremtid sammen med mange andre unge mennesker på deres egen alder, med forskjellig bakgrunn og med hver sin egenart og personlighet. Men en ting er felles: Alle ønsker å lære å kjenne andre for å finne den som man i dypet har eller vil ha noe felles med. Å finne andre betyr å finne seg selv. I møtet med andre ligger muligheten til å finne den egne skjebnesveien og samtidig lære seg selv å kjenne. I kristendommen finnes det som sier ja til ethvert menneskes egenart og individuelle personlighet, men samtidig forener menneskene i et fellesskap og i en samhörighet som er åpen og verdensomfattende.

At den som konfirmerer kommer ut fra denne sammenhengen og ikke bare fra noe som innbefattes av kanskje en liten gruppe mennesker på hjemstedet, viser de unge at konfirmasjonen er porten til veien ut i verden, og der ute, overalt er Kristi virke. Lenkeren representerer kristendommen i verden; han binder sammen deres egen konfirmasjon med mange andre konfirmanter på flere forskjellige steder.

Samtidig står konfirmasjonen og Kristensamfunnet derved frem i en større objektivitet. Konfirmantene får oppleve at Kristensamfunnet ikke er personlig identisk med forberederen. Denne fører frem til sakramentet, som er det viktige. Det er Kristi liv og virke han vil vise dem, og dette virker hinsides alle de personlige sympatier og eventuelle antipatier som naturlig nok kan utvikle seg i forhold til forberederen under forberedelsestiden.

PÅSKETID - KONFIRMASJONSTID

Det eneste av Kristensamfunnets sakramenter som er knyttet til en bestemt høytid i årsløpet, er konfirmasjonen. De 40 dagene mellom 1. påskedag og Kristi Himmelfartsdag er konfirmasjonstid. Vi har sett av de forutgående betraktningene at det ligger i konfirmasjonens vesen å være knyttet til påsketiden. Samtidig henviser naturen oss i sitt ytre i denne tid til virkeligheten i påskemysteriet. Naturens verden gjennomtrenges av oppstandelsens åndelige livskraft. En solens kraft i det ytre og i det indre taler samme språk.

Den ytre solens sterke lyskraft vekker opp av jorden det som tilsynelatende var dødt og begravet. Kristi oppstandelsens åndelige solkraft har gitt jorden og menneskeheten en ny livsimpuls som strømmer frem der hvor døden og mørket før hadde sin makt. En ny makt har overtatt, den gir liv, legedom og frihet. I konfirmasjonshandlingen og i nadverdens sakrament får det unge menneskets livskrefter og sjelekrefter del i denne indre solkraft som hvert år ved påsketiden gjentar og fornyer forvandlingsmysteriet fra død til liv i jordens og menneskenes verden.

For at vi som voksne riktig skal kunne feire påske i ærlighet og oppriktighet, må vi kvitte oss med forestillingen om at påsken bare feires til minne om Kristi oppstandelse som var en gang. Vi må isteden nærme oss den tanken at Kristus er levende og nærværende og at Han har forent sitt liv og virke med jordens liv og med menneskehetens liv og virke. Han er det Gudsvesen som fortsetter og fullfører Faderens skaperverk. (Matth. 28.: Meg er gitt all makt i himmel og på jorden..., Johannes 16?:...).

I det vi på ny lærer oss å medoppleve høytidene i året kan vi begynne å ane denne på engang både skjulte og åpenbare Kristi virksomhet. Så langsomt, år for år, kan dette vokse frem til en Kristus-erfaring. Vi kan oppleve at jorden som vi lever på ikke er en åndelig tom og gudsforlatt planet, men et sted hvor den aller høyeste, guddommelige kjærlighet bestandig lever og virker i det indre årsløpets mange og forskjellige faser. Dette er en åpen mulighet for den som søker, men ikke noe som tvinger seg på oss. Kjentegnet for kristendommen er alltid at vi må finne den i frihet - og at den gir frihet.

Konfirmasjonen bærer i seg spiren til en levende kristendom som kan erkjennes og medoppleves mer og mer år for år. I denne spiren ligger også kraften til ekte moralske impulser som ikke kommer utenfra som påbud: Du skal, du skal ikke, men viser veien til en egen indre moralsk kraft som i hver enkelt livssituasjon ut fra den egne individualiteten kan gi impulsen til å sette det gode ut i handling. En ekte kristendom vil alltid kunne frigjøre menneskets iboende moralske og etiske krefter.

KONFIRMASJONSFORBEREDELSENS LENGDE

Konfirmasjonstiden burde være minimum ett år. Særlig med tanke på det ovenfor uttalte om årsløpet som bakgrunn vil det være forståelig. I de fleste av Kristensamfunnets menigheter er tiden ca. et og et halvt år, andre steder fra påske til påske.

Der hvor forberedelsestiden er ett år eller kortere, er det desto viktigere at foreldre og unge sammen hjelper til å prioritere Søndagshandlingen for Barn og forberedelsestimene. Der en prest finnes på stedet, vil det være naturlig å ha en forberedelsestime i uken, skoleferier unntatt.

Hvis ikke en ukentlig rytme kan oppnås i deltagelsen i Søndagshandlingen er det bedre å bestemme seg for en hverannenukes eller hvertredjeukes rytme og overholde denne, enn bestandig å oppleve at man ikke "får det til". At det ikke kan bli mere enn en gang i måneden er dessverre tilfellet i de menigheter som ikke har egen prest og som får prestebesøk bare en gang i måneden. Dette er nødløsninger som inntil videre må finnes på en del steder i våre vidstrakte nordiske land.

DELTAGELSE I MENNESKEVIELSENS HANDLING FR KONFIRMASJONEN?

Fra 12 årsalderen kan barnet overvære Menneskevielsens Handling sammen med foreldre eller en annen voksen. Å delta i nadverden, motta brød og vin, er forbeholdt dem som er konfirmert. Første gang den unge får brød og vin er i den Menneskevielsens Handling som er på konfirmasjonsdagen. Denne dagen begynner med konfirmasjonshandlingen, og man går så over til Menneskevielsens Handling. Den er denne dagen konfirmantenes "egen". Ingen andre av menigheten deltar i nadverden denne dagen.

Som vi har sagt kan Menneskevielsens Handling med sitt stille alvor og sitt intense, indre andaktsfulle liv virke stort og mektig på det unge mennesket, så vel som på den voksne som for første gang opplever den. Den er dog ikke overmektig, og så snart man lærer å kjenne gangen i den og kjenner igjen de forskjellige momenter, kan den snart bli til noe som føles hjemlig. Man kan oppdage den som en prosess: Likesom når en blomst utfolder seg med rot, blader, stengel og blomst i rommet, utfolder Menneskevielsens Handling seg i tiden. Vi kan litt etter hvert lære å medoppleve denne handling slik at vi kan begynne å ane hva som skjer: De jordiske substanser brød og vin gjennomveves, forvandles; blir til bærere av Kristi vesen.

Denne oppdagelse gjør man sjelden ved det første møtet. At barna særlig i tiden før konfirmasjonen kan få denne mulighet sammen med noen av foreldrene til å bli bekjent med "voksenhandlingen", er en stor hjelp når konfirmasjonsdagen kommer. Slik som en vei vi går kan virke lang de første ganger vi går den, for så etter hvert å føles kortere jo mer vi kjenner den igjen. Når vi har opplevd den noen ganger kan vi få et overblikk over og lettere begynne å forstå mer av Menneskevielsens Handling. Dette er et ideal å etterstrebe, men ikke noe forberederen kan stille som et absolutt krav.

I vår tid må full frihet råde i det religiøse liv. Beslutningen om å la seg konfirmere må imidlertid følges opp ved at man godtar de forutsetninger forberederen stiller ut fra sitt ansvar overfor de unge og sakramentenes realitet. Velger man i frihet å la seg konfirmere, må man være innstilt på å gå den vei som leder til målet. Deltagelse i Menneskevielsens Handling før konfirmasjonen kan håndheves forskjellig fra sted til sted, men oftest er det innlagt minst en deltagelse under konfirmantenes forberedelsestid.

Når det gjelder de mindre barnas tilstedeværelse ved konfirmasjonen, som f. eks. mindre søsken, har det de siste årene mange steder vist seg, at det er best for alle parter om bare de er tilstede som er over 12 år og som foreldrene vet kan holde ut å sitte stille og følge med i både konfirmasjonshandling og Menneskevielsens Handling i hele sin lengde. Men det finnes også steder hvor man gjør dette litt annerledes. Den forberedende presten kan alltid spørres om råd.

Fotografering og andre slags opptak under handlingene er tabu.

HVA SIER VI I KONFIRMASJONEN?

Dette spørsmålet kommer ofte fra de unge i forberedelsestiden. I Søndagshandlingen for Barn må barnet gi et individuelt svar når presten uttaler handlingens ord om at Gudsånden vil være til stede når barnet søker denne. Barnet skal da svare at det vil dette. Det taler også i kor sammen med de andre barna noen setninger som uttrykker deres iboende gudsforhold. Her sier presten foran setning for setning denne del av handlingens tekst.

I konfirmasjonen sier de unge ingenting. Det er ingen bekjennelse som skal uttales, ingen løfter som skal avgis. I stillhet og oppmerksomhet kan det unge mennesket motta konfirmasjonens sakrament. Fra nå av

vil deres eget gudsforhold og tro og deres tanker om dette få lov å være beskyttet som i et indre, hellig rom i sjelen. Der kan det i fred og ro få vokse seg sterkt, slik at det senere kan tåle å konfronteres med ytterverdenen. Ofte er det først et par tre år etter konfirmasjonen at den unge selv vil begynne å stille sitt gudsforhold frem i tanker, spørsmål, samtaler og diskusjoner for å prøve om det kan stå for andres meninger og kritiske granskning.

Det er godt om man som voksen kan ha forståelse for dette. Dette hjelper også den unge til å finne respekten for andres indre frihetsrom i det religiøse livet. Har man engang funnet dette, faller trangen bort til å "misjonere" og prøve å overtale andre til å overta det egne gudsforholdet. Bare der ekte spørsmål finnes hos et annet menneske, kan man bevirke noe positivt gjennom å bringe egne synspunkter og fortelle om sine erfaringer.

KONFIRMASJONENS INDRE KARAKTER

Slik som i Søndagshandlingen for Barn, blir hver enkelt konfirmant mottatt ved terskelen til handlingsrommet etter at alle har inntatt sine plasser. Presten står ved alteret og alterlysene er tent. Vanligvis er det den prest som har ledet konfirmantforberedelsen som mottar dem ved døren, tar hver enkelt i hånden og ber dem å huske dette øyeblikks betydning i livet. Når konfirmantene så er samlet foran alteret, blir dette gjennom handlingens ord mer utdypet. Den uttaler at de står på terskelen til en ny tid, ungdomstiden, og at de voksne som har ledet dem frem til dette øyeblikk, har villet vise dem Kristus som har overvunnet døden.

Så går konfirmasjonshandlingen over i en fase som viser dens mest sentrale, indre karakter: Forbønnens. Neppe noe av de syv Sakramenter har sterkere forbønnens karakter enn konfirmasjonen. Bare den siste, Hellige Olje kan sies å ha et lignende sterkt preg av forbønn. I det første trinn av denne forbønn står den konfirmerende presten vendt mot alterets Kristus-bilde. Handlingens ord bønnfaller om lys, kraft og velsignelse for de unges fortsatte jordeliv og virke. Denne forbønn går over i lesningen av den såkalte »yppersteprestelige forbønnen», som Kristus selv ber for sine disipler den første skjærtorsdagskveld (Johannes 17.). Denne leses fra alteret og medoppleves som evangelielesning ellers i Kristensamfunnet; alle reiser seg og hører den stående.

Som svar, som gjenklang på dette, går presten nu til hver enkelt konfirmant som stående mottar Kristi velsignende, veiledende og legende kraft for sitt jordeliv gjennom dets gleder og sorger. Stabilitet og styrke for sjel og livskrefter mottar den unge gjennom sakramentets helsegivende nådestrøm. Den styrker den indre kilde, som gir lys og veiledning til »å finne seg selv». Dette er konfirmasjonens gave til de unge. Ut fra dette kan det fremtidige liv bygges, i frihet - til frihet. Likevekt og harmoni til de nyfødte sjelekrefter og kraft til å utvikles og vokse i det indre menneske, er konfirmasjonens impuls.

Så følger en tale til de unge som kan inneholde motiv fra påskemysteriet og deres videre vei ut i livet, og en sang synges. Sammenfattende ord avslutter denne del av konfirmasjonen og overgangen til Menneskevielsens Handling finner sted. Denne markeres med at den forrettende prest skifter drakt. Et øyeblikk står han kledd i den sorte drakten, talaren, men får så over denne den hvite drakt, albaen, som er tegnet på at mennesket ikke bare bærer et dødelig legeme (den sorte drakt), men også kan ikle seg den kraft som har overvunnet døden. Deretter får han på stolaen og casulaen (»messehaugen»), og Menneskevielsens Handling kan begynne. Før handlingen avsluttes, går presten igjen til enhver for ennå engang, gjennom ritualets ord, å styrke deres bevissthet om denne dags betydning i deres liv.

Konfirmasjonen, likesom de øvrige sakramenter i Kristensamfunnet, taler til vår klare, dagsbevisste jegbevissthet. Ikke til noe mystisk i vårt underbevisste, men til våre våkne sanser. Ut fra denne klare bevissthet kan vi finne den åndelige solkraften i Kristi vesen og finne vår vei i frihet gjennom jordelivets gleder og sorger.